

gjort for den oplysningsindsats, som var igangsat bl.a. af en arbejdsgruppe under Sundhedsministeriet. Det fremgik af notatet, at en ophævelse af kravet om dobbelt strafbarhed måtte antages navnlig at ville kunne få betydning med hensyn til herboende somaliere, idet somaliere som ovenfor nævnt næsten er den eneste befolkningsgruppe i Danmark, hvor det er almindeligt, at kvinder er omskåret.

Justitsministeriet konkluderede i notatet, at der næppe var fuldt tilstrækkeligt grundlag for at fravige straffelovgivningens generelle princip om dobbelt strafbarhed på daværende tidspunkt. Justitsministeriet fandt det rigtigt i første omgang at afvente virkningerne af det igangværende oplysningsarbejde. Justitsministeriet anførte imidlertid, at man, såfremt der herefter viste sig et væsentligt behov herfor, ville være indstillet på at tage initiativ til en lovændring, der fraviger princippet om dobbelt strafbarhed på dette område.

Der er i indeværende folketingsår på ny fremsat private forslag vedrørende forbud mod kvindelig omskæring og fravigelse af kravet om dobbelt strafbarhed.

3.6. Den daværende sundhedsminister nedsatte i 1997 en bredt sammensat arbejdsgruppe, der fik til opgave at igangsætte og koordinere en omfattende oplysningsindsats mod omskæring af piger og unge kvinder, der bor i Danmark. Målgruppen for oplysningsindsatsen var både de enkelte flygtningefamilier mv. – navnlig somaliske – og det sundhedsfaglige personale samt pædagoger, lærere og personale ved kommunalforvaltningerne, der arbejder med somaliske flygtninge mv.

På arbejdsgruppens initiativ er der bl.a. blevet etableret lokale debatgrupper i en række byer med deltagelse af somaliere, personale fra de kommunale forvaltninger og sundhedspersonale. Der er også produceret en debat- og informationsvideo om dansk lovgivning og de sundhedsmæssige risici ved omskæring af piger. Endvidere udarbejdede Sundhedsstyrelsen i samarbejde med arbejdsgruppen i 1999 et omfattende skriftligt informationsmateriale (»Forebyggelse af omskæring af piger«). Materialet er navnlig beregnet til brug for kommunernes vejledning af de relevante personalegrupper med henblik på – bl.a. i samarbejde med de somaliske familier - at forebygge, at omskæring af herboende piger finder sted i Danmark eller i udlandet. Materialet er også henvendt til sundhedspersonale, som konfronteres med følgevirkningerne af omskæring.

Sundhedsstyrelsen har i 2000 udarbejdet en rapport om den iværksatte oplysningsindsats. Det konkluderes i rapporten, at oplysningsindsatsen må antages at

have medvirket positivt til at påvirke holdningen hos dele af den somaliske befolkningsgruppe her i landet. Man har konstateret den mest markante holdningsændring hos somaliske forældre, som tidligere troede, at omskæring af piger var en religiøs pligt. Herudover har oplysninger om de sundhedsmæssige risici og om de strafferetlige konsekvenser af at foretage eller medvirke til omskæring formentlig haft betydning for holdningen blandt de berørte.

Regeringen nedsatte i efteråret 2002 en tværministeriel arbejdsgruppe med henblik på en hurtig undersøgelse af, om den hidtidige oplysningsindsats bør forbedres, og om der er behov for at ændre gældende regler og retningslinjer om sundhedspersonales og kommunale myndigheders muligheder for at gribe ind, hvis man bliver bekendt med, at en pige eller ung kvinde risikerer omskæring. Arbejdsgruppen afgav rapport i januar 2003.

Arbejdsgruppen finder, at der er behov for målrettet at informere de forskellige faggrupper om, hvad deres forpligtelser og handlemuligheder efter den gældende lovgivning er. Her tænkes særligt på pligten til at underrette de sociale myndigheder og brugen af sociale foranstaltninger.

Arbejdsgruppen konkluderer, at traditionen for omskæring ifølge oplysninger fra den kommunale sundhedstjeneste i København, Århus og Odense synes at være ved at blive brudt blandt somaliske efterkommere i Danmark, og at dette stemmer overens med erfaringer fra andre lande. Arbejdsgruppen finder, at den fremtidige indsats vedrørende forebyggelse bør tage udgangspunkt i dette forhold.

Arbejdsgruppen foreslår på den baggrund, at der udarbejdes en pjece til sundheds-, skole- og øvrigt pædagogisk personale, der opfordrer til opmærksomhed på området, herunder opmærksomhed om eventuelle konkrete faresignaler, f.eks. i forbindelse med rejseplaner mv. vedrørende ture til hjemlandet. Endvidere foreslås en forstærket oplysningsindsats over for befolkningsgrupper her i landet, som har tradition for omskæring. Formålet hermed bør være at bistå, styrke og udbygge de eksisterende lokalgrupper og netværk mod omskæring. Arbejdsgruppen foreslår også, at Undervisningsministeriets pædagogiske konsulenter for de frie grundskoler kontakter skoler med somaliske elever og vejleder skolens personale om temaet. Endelig anbefales det, at information om omskæring bl.a. lægges på hjemmesiden Kvinde Finfo.

Socialministeren har i lyset af arbejdsgruppens anbefalinger indbudt relevante aktører til en drøftelse om den fremtidige indsats på området.